

Kaupunginhallituksen toimikausi, jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten vaali sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimeäminen

Kaupunginhallitus 03.06.2025 § 94
111/00.00.01/2025

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Hallintosäännön 8 §:n mukaan kaupunginhallituksessa on yhdeksän (9) jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginvaltuusto päättää kaupunginhallituksen toimikaudesta. Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kuntalaissa säädellään henkilön vaalikelpoisuutta eli edellytyksiä, jotka henkilön on täytettävä, jotta hänet voidaan valita kunnan luottamustoimeen.

Yleisestä vaalikelpoisuudesta säädetään kuntalain 71 §:ssä.

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on,
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen suoritetaan,
3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Erityisestä vaalikelpoisuudesta, eli toimielinkohtaisista vaalikelpoisuuden rajoituksista säädetään kuntalain 72 - 77 §:ssä.

Vaalikelpoinen hallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon.

Vaalikelpoisuudesta valtuustoon säädetään kuntalain 72 §:ssä.

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

1. valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä,
2. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä,
3. kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2. kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön,
4. kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2. kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen säädetään kuntalain 73 §:ssä. Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ei ole:

1. välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö,

2. henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa,
3. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta,
4. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Edellä olevaa 4. kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneen.

Kuntalain 73 §:n mukaan henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta. Lisäksi enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Tasa-arvolain 4a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Kaupunginhallituksessa (9-jäseninen) tulee siis olla sekä naisia että miehiä sekä varsinaisina että varajäseninä vähintään 40 % eli neljä.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se

1. päättää kaupunginhallituksen toimikaudesta,
2. suorittaa kaupunginhallituksen yhdeksän (9) jäsenen ja henkilökohtaisten varajäsenten vaalin valitsemalleen toimikaudelle säännösten mukaisesti, ja
3. nimeää valituista kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.